

1100

La raspa

(ALDC, VII, 1675. La raspa)

La *raspa* (s. XIV), ‘eina semblant a una llima, de dents grosses, sortints, que serveix per a rebaixar o allisar fusta’, mot comú a tot el domini, és un deverbial de *raspar*, probablement d’un llat. pop. *RASPARE, del germ. *HRASPON ‘gratar’, i que és congènere de l’oc. *raspa*, it. *raspa*, fr. *râpe*; *raspadora* 162, 174 és un der. de *raspar*, relacionat amb la funció d’aquesta eina. Per al significat de ‘minyona de servei’, cf. Veny, 2017 f: 40-41.

La semblança amb la *llima* ha provocat la presència d’aquest geosinònim (també *llima de la fusta* 89, amb complement diferenciator) en algunes poblacions, amb el compost, a més, de *llima-raspa* 7; el resultat *llima* de les poblacions

sudvalencianes és una probable extensió de *lima* de parlars murcianomanxecs (cf. *ALeCMan*, mapa 765).

Altres mots dispersos tenen relació amb l’objectiu de l’instrument: *rascadora* 188 prové de *rascar* (s. XIV), del llat. vg. *RASICARE, der. de RASUS, part. de RADĒRE ‘afaitar, polir, raspar, passar el ribot’, i el suf. -ador (< -ATORE), com *escatadora* 164 té per base el verb *escatar* ‘llevar gratant’ (s. XIV), probable der. del llat. vg. SCATUS ‘escata’, var. de SQUATUS ‘peix d’escata molt forta’, potser influït per *EXCAPTARE ‘arrencar’ (*DECat*); *li[χ]a* 93 és un manlleu al cast. *lija*, d’origen incert (*DECH*).

Raspa és l’únic mot normatiu des del *DG_I*, 1932.

